

ISSN 1811-1793

ҒЫЛЫМИ ЖУРНАЛ

С. ТҰРАЙҒЫРОВ АТЫНДАҒЫ
ПАВЛОДАР МЕМЛЕКЕТТІК
УНИВЕРСИТЕТІ

ЭКОНОМИКАЛЫҚ СЕРИЯ

4' 2015

ПМУ ХАБАРШЫСЫ
ВЕСТНИК ПГУ

НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

Павлодарского государственного университета имени С. Торайгырова

Экономическая серия

выходит 4 раза в год

СВИДЕТЕЛЬСТВО

о постановке на учет средства массовой информации

№ 14211-Ж

выдано

Министерством культуры, информации и общественного согласия
Республики Казахстан

Бас редакторы – главный редактор

Орсариев А. А.

доктор PhD

Браувайлер Ганс-Кристиан, д.э.н., профессор, Германия (главный редактор);

Эрназаров Т. Я., к.т.н., профессор (зам. гл. редактора);

Титков А. А., к.э.н., профессор (отв. секретарь);

Редакция алкасы – Редакционная коллегия

Алпысбаева С. Н., д.э.н., профессор;

Апенько С. Н., д.э.н., профессор, зав. кафедрой «Инновационное и проектное управление» ОмГУ имени Ф. Достоевского (г. Омск, Р.Ф.);

Асенова К., доктор PhD, ассоциированный профессор университета Национальной и мировой экономики (г. София, Болгария);

Омирбаев С. М., д.э.н., профессор;

Сальжанова З. А., д.э.н., профессор;

Алимбаев А. А., д.э.н., профессор;

Сатова Р. К., д.э.н., профессор;

Нургожина Б. В. (тех. редактор).

За достоверность материалов и рекламы ответственность несут авторы и рекламодатели

Редакция оставляет за собой право на отклонение материалов

При использовании материалов журнала ссылка на «Вестник ПГУ» обязательна

МАЗМҰНЫ

Айгужинова Д. З., Богданова Е. А., Жакаманова А. ҚР банк секторының макропруденциалдық реттеуін дамыту.....	6
Ғалымжанқызы Д. Г., Бейсембаева М. Павлодар облысының еңбек әлеуетінің демографиялық сипаттамасы.....	13
Дабылтаева Н. Е., Тогтамурат Б. Туристік бизнесті дамытуда іскерлік туризмнің әсері.....	17
Донцов С. С., Шеримова Н. М., Саденова С. Н., Султанов А. Т. Құрылыстағы ұйымдастырушылық-технологиялық жобалаудың негізгі ережелері және құрылысы	23
Ещанова Р. С., Сабырбек М. А. Қазақстандағы дағдарыс және одан шығу жолдары.....	28
Жуанышбаева А. Т., Салимжанова Б. Б., Аюбай М. К. Қазақстан Республикасының инновациялық және инвестициялық бағдарламаларын басқару бөлімі	33
Исламгалеев А. Х. Қызметкерлерді басқарудағы құзыреттілік тәсілі.....	38
Кафтункина Н. С., Копбергеннова А. Н. Кәсіпорынның қаржылық стратегиясын әзірлеу үшін теориялық негіздері	46
Ксембаева А. Н., Орумбаева Б. Б. Қазіргі таңда нарықтық экономикада бухгалтерлік есеп пен салық есебінің ақпаратты қалыптастыру ерекшеліктері.....	53
Недудова А. В., Салимжанова Б. Б., Смакова Г. Ж. Қазақстан Республикасының инвестициялары және инвестициялық қызметі.....	59
Нурбаева Н. Т., Мухамедова М. М. Дағдарыстың пайда болу себептері мен оның экономикаға тигізетін әсері	64
Петруненко А. А., Салимжанова Б. Б. Қазақстан Республикасында инновациялық қызметті дамытудың қазіргі жағдайы мен болашағы	70
Токкожина Д. А., Салимжанова Б. Б., Ризина И. Ж. Қазіргі таңда Қазақстан Республикасының инновациялық саясаты заманауи деңгейде тұр.....	76
Шафеева Л. А., Шегирова А. З. Қазақстандағы девальвацияның себептері.....	80
Авторларға арналған ереже	83

отмечено, что в области происходит миграционный отток населения. Большая часть эмигрантов уезжает в страны СНГ [4].

Сегодня вопросу регионального развития в Казахстане придается большое значение, поскольку страна стремится к устойчивому и регионально-сбалансированному росту. В целях повышения уровня жизни населения, процесс развития в регионах должен основываться на гармоничной законодательной и институциональной базе, комплексных подходах, целевых планах действий и квалифицированных кадрах.

СПИСОК ЛИТЕРАТУРЫ

1 **Одегов, Ю. Г.** Рынок труда (практическая макроэкономика труда) [Текст] / Ю. Г. Одегов, Г. Г. Руденко, Н. К. Лунева. – М. : Издательство «Альфа-Пресс», 2007. – 900 с.

2 **Официальный сайт** Департамент статистики Павлодарской области Комитета по статистике Министерства национальной экономики Республики Казахстан. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://pavlodar.stat.kz/index.php/ru/>.

3 **Стратегический план развития Республики Казахстан до 2020 года** [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.akorda.kz/ru/official_documents/strategies_and_programs.

4 **Павлодарская область в 2014 году: статистический сборник** Департамента статистики Павлодарской области / под ред. Д. Ш. Султановой. – Павлодар, 2015. – 226 с. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://pavlodar.stat.kz/index.php/ru/component/content/article/18-glavnaya-stranitsa/ofitsialnaya-statisticheskaya-informatsiya-po-otraslyam/215-sborniki>.

Материал поступил в редакцию 07.12.2015

Д. Галымжанқызы, Г. М. Бейсембаева

Павлодар облысының еңбек әлеуетін демографиялық сипаттамасы
С. Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті, Павлодар қ.
Материал 07.12.2015 баспаға түсті

D. Galymzhankyzy, G. Beisembaeva

Demographic characteristics of the labor potential of Pavlodar region
S. Toraihyrov Pavlodar State University, Pavlodar.
Material received on 07.12.2015

Бұл мақалада Павлодар облысының еңбек әлеуетінің демографиялық сипаттамалары және оның негізгі құрамдары жатады.

In this article, the author talks about demographic characteristics of the labor potential of Pavlodar region and its main components.

ӘОЖ 331.5:37(574)

Н. Е. Дабылтаева¹, Б. Тогтамурад²

¹Э.ғ.к., доцент, Т. Рысқұлов атындағы Жаңа экономикалық Университеті,
²аға оқытушы, «Қайнар» Академиясы, Алматы қ.

ТУРИСТІК БИЗНЕСТІ ДАМУДА ІСКЕРЛІК ТУРИЗМНІҢ ӘСЕРІ

Әлемдік нарықта қазіргі кезде туризмге үлкен мән беріліп отыр, соның ішінде ең табысты туризм түрі – іскерлік туризмді дамыту. Себебі, көптеген мемлекеттермен экономикалық тығыз қарым-қатынасты дамытуда оның алатын орны ерекше болып отыр. Сондықтан, жыл сайын елімізге іскерлік мақсаттағы сапармен келушілердің саны көбеюде. Кейінгі жылдары халықаралық туризмде маңызды рөлді іскерлік туризм алады, өйткені сапарлардың үлкен бөлігі іскерлік мақсатта жасалады.

Кілтті сөздер: туризм, бизнес-туризм, іскерлік туризм, туристік нарық, туристік пакеттер, интенсив-туризм, турлар.

Экономика мен туризм бір-бірімен тікелей байланысты. Заманауи Қазақстан Республикасының туризм саласы экономиканың айрықша саласы болып саналады. Оның негізгі мақсаты халықаралық стандарттарға сәйкес заманауи маркетингтік стратегияны қалыптастыру болып саналады. Туризм саласының инновациялық дамуы-қиын үрдіс, оған туристік және инновациялық қызмет саласының нормативтік-құқықтық актілермен реттелетін жеке және заңды тұлғалар, мемлекеттік басқару органдары, сондақ-ақ турфирмалар мен туристік индустрия кәсіпорындары қатысады.

Халықаралық туризмнің экономика, мәдениет және әлеуметтік сала үшін маңыздылығын асыра бағалау мүмкін емес. Онымен тікелей немесе жанама шамамен 30 сала байланысты, оның үлесіне әлемдік экспорттың 8 %, әлемдік қызметтер нарығының 31 %, 100 млн. жұмыс орындары (әлемдегі әрбір оныншы жұмыс) келеді. Жыл сайын халықаралық шекара асатындар саны шамамен 35 млн. адам. Туристік қызметтен түсетін кіріс мөлшері жылына бір триллион долларды құрайды.

2014 жылғы туризмнен келген кіріс 1,3 трл.долл. құраған. Айта кету керек, 1998 жылдан бері бірінші орынға шыққан әлемдік қызметтер экспорты – туризм әлі күнге дейін өз орнын сақтауда [1].

2014 жылы шекара асатын туристер легі 940 млн. адамды құраған. 2015 жылғы туристік нарықтың әлемдік көлемі 40 триллион долларға (әлемдік ЖҰӨ 2,5%) жеткен [2]. Экономиканың тежеле қайта қалпына келуі және жаңа қаржы-бюджеттік мәселелердің туындауы туристік нарыққа үдемелі тұрақсыздық әкелді. Дегенмен, соңғы айлардағы тенденциялар халықаралық туризм 2014 жылы өзінің өсуін, баяу болса да, жалғастырғанына куә боламыз. Осылайша, көптеген елдерге экспорттық мүмкіндіктер мен жұмыс орнымен қамтамасыз етуге жағдай жасады.

Ал Қазақстандағы жағдай қандай? Іскерлік туризм нарығы Орталық Азияда да өседі ме? Ең алдымен, іскерлік туризм жайлы нақты, ресми деректер жоқ екенін айта кеткен жөн. Елдегі туристтер жалпы саны бойынша деректер бар. Қазақстандық индустрия дамыту институтының (КИДИ) мәліметтері бойынша, 2014 жылдың I шірегінде 4100 адамға қызмет көрсетілген.

КИДИ деректері бойынша, келушілер туризмінде Қазақстанда өсу тенденциясы бар және 2014 жылы 1322,5 мың адамды құраған. Шетелге баратын қазақстандық азаматтар санының өсу тенденциясы сақталып, 2013 жылмен салыстырғанда 12,2 % өсіп, 2105,3 мың сапарды құраған. Бұрынғыдай, сапарға аттанудың басты мақсаты – демалыс уақытындағы сапарлар. Қазақстан Республикасы Статистика Агенттігінің мәліметтері бойынша, 2014 жылы Қазақстандағы туристік қызметтердің жалпы көлемі 65,8 млрд.теңгені (\$430 млн) құраған. Орта есеппен іскерлік туризм нарығы, сарапшылар айтуынша, туристік қызмет нарығының 60-тан 80% құрайтынын есепке алсақ, онда оның көлемі \$250-350 млн. тең деп болжауға болады, ал ол дамыған және дамушы елдермен салыстырғанда әлдеқайда төмен.

Отандық туризмнің келесі сипаты – сыртқы және ішкі туризмнің арасындағы қарама – қайшылық. Сонымен бірге, шетелдіктердің келуші іскерлік сапарлары туристік сапарлардан басым. Нақты статистика жоқ, бірақ алдын ала бағалау бойынша арақатынасы 9:1 құрайды. Соңғы он жылда бизнес саяхаттарға әлемдік сауданың үштен бірі, ғаламдық корпоративтік өндіруді он есе жақсарту және дүние жүзі бойынша миллиондаған жұмыс орындарын жасау тиесілі.

Соған байланысты, WTTC атынан Оксфорд университеті экономистерінің жүргізген арнайы зерттеуі (2011 ж. мамырында басталған), келесідей нәтиже көрсетті:

2000 жылдан бастап, іскери сапарлардың өсуі 40 миллионнан аса жұмыс орнының жасалуына әсер етті. Бұл ғаламдық жұмыспен қамтылудың 20 % өсуін құрайды.

Егер іскери сапарлар екі жыл қатарынан 25 %-ға қысқаратын болса, онда әлемдік ЖІӨ 5 %-ға төмен болып, нәтижесінде жұмыс орындары 30 миллионға азайып, ғаламдық жұмыспен қамтылудың орта шығыны 1% құрайды.

Іскерлік сапарлар корпоративтік өнімділікті арттырып, инвестициядан 10:1 қатынасында қайтарым алады.

Іскерлік туризм халықаралық сауданың ажырамас бөлігі болып табылады және есеп бойынша, соңғы он жылда әлемдік сауданың үштен бірін құрауы, халықаралық іскерлік сапарлармен байланысты [3].

ДСҰ сарапшыларының есебі бойынша, іскерлік туризм үлесі дүние жүзінде 20 % құрайды. Іскерлік туризм әлемдегі экономикалық нәтижелі туризм түрі болып табылады. Осылайша, авиакомпаниялардың 50 % кірісі, шамамен қонақүйлердің 60 % кірісі және авто жалға беру компанияларының 70 % астам кірісін осы туристтер категориясы арқылы келеді. Бұл сектордың тағы бір ерекшелігі – 3-4 жұмыс күні мен 1-3 күн ынталандыру демалыстарын құрайтын біріккен бағдарламаларға сұраныстың артуы [4].

Бизнес-туристер – қонақүйлер мен турфирмалар үшін тиімді тұтынушылар. Дүние жүзіндегі 55-60 % қонақүй бөлмелеріне бизнесмендер мен фирма менеджерлері бронь жасайды. Әр түрлі іскери кездесулер, конгресс, симпозиумдар делегаттарының тәуліктік шығындары \$345 асады, ал кәдімгі турист күніне шамамен орташа \$100-200 қаржы жұмсайды [4].

2010 жылы халықаралық туристтердің жартысына жуығы (51 % немесе 480 миллион келуші) бос уақытта күнін қалпына келтіру, мерекелерді атап өту мақсатымен демалған. Шамамен халықаралық туристтердің 15 % бизнес мәселелері және кәсіби мақсатта саяхаттаған. Сапарлардың 27 % достар мен туыстарға бару үшін, діни себептер мен қажылыққа бару, денсаулық, емделу, т.б. себептермен болған. Қалған 7 % сапар мақсаты көрсетілмеген [6].

Талдау көрсеткендей, соңғы жылдары дүние жүзінде корпоративті және интенсив турлардың қызметіне деген сұраныс артуда. Компания басшылары өз жұмыскерлері мен серіктестерін оқытудың, ынталандыру мен мадақтаудың әр түрлі түрлерін кеңінен қолданады. Дағдарыспен жағдай күрт өзгерді. Бір жағынан, компания өз бюджеттерін еппен қараса, басқа жағынан, ірі компаниялар шетелге іскери сапарларын тоқтатпайтындығы белгілі болды. Қазіргі кезде іскерлік туризмге деген мұқтаждық айтарлықтай ұлғайды, себебі компанияларға іскери сапарлар келісім-шарттар жасасу, нарықтағы жағдай туралы ой бөлісетін конференция мен конгресстер, жаңа мүмкіндіктер іздеу үшін қажет.

Бизнес-саяхат – халықаралық қызметтер саудасының компоненті, сондықтан тікелей қарым-қатынасты жою мен себеп-салдарлық байланысқа аса мән беру үшін статистика мәліметтері тауарлар саудасына келіп тіреледі. Сонымен қатар айта кететін жайт, күшті корреляция міндетті түрде шынайы себеп-салдарлық байланысты білдірмейді.

Жыл сайын әлемде шамамен 100 млн. бизнес-саяхаттар болады. Бизнес келіп кетулер саны бойынша әлемдік көшбасшы болып Еуропа саналады. Ең көп таралғаны - конференция, конгресс, көрмелерге сапарлар. Статистикалық мәліметтер талдауы көрсеткендей, Еуропадағы іскерлік туризмнің көшбасшы елдеріне Германия, Испания, Франция және Италия, Азияда – Таиланд, Түркия, Сингапур, Индонезия және Қытай, соған қоса АҚШ пен Канада жатады. Еуропа елдерінің қатарында бизнес-туристтерді белсенді қабылдайтын Ұлыбритания, Нидерланды, Швеция, Швейцария және Бельгия. Бельгия мен Францияға әрбір оныншы сапар, ал Ұлыбританияға әрбір үшінші сапаріскерлік мақсатта болады. Ресейде іскерлік туризмді дамыту орталықтарының бірі болып Мәскеу саналады.

Айта кетерлігі, Еуропадағы күшті іскерлік орталықтар Франция мен Италия болып табылады. Француз қалалары Париж, Лион, Канны, Тулузи, итальяндық Милан, Верона, Неапольде арнайы құрылыс және медицина жабдықтары бойынша көрмелер мен конгрестер, электроника саласындағы әр түрлі конференциялар мен форумдар, сонымен қатар әлемдік сәндік киім, тоқыма, эксклюзивті тауарлар, азық-түлік тауарлар көрмелерінің өткізіледі. Жыл сайын мұнда 200-ден астам бизнес-шаралар өтіп, конгрестің 22 орталығы жұмыс істейді, олар әр түрлі бизнес кездесулерге лайықталып жасалынған.

Шамамен 65 мың саяхатшы корпоративті кездесулер, семинарлар мен конференцияға қатысу мақсатымен Мальта архипелагына келеді. Жыл сайын Мальта 1,2 млн. қонақ қабылдайды. Мальталық туризм ассоциясының (МТА) мәліметтері бойынша, корпоративтік кездесудің қатысушылар саны Мальтада шетелдік конгресс пен конференция делегаттарының санынан асып түседі. Жерорта теңіздік бұл ел қонақжайлық индустриясының барлық еуропалық стандартына жауап береді, сондықтан Германия, Ұлыбритания, Франция, Италия бизнесмендері арасында танымалдыққа ие.

Іскери адамдардың айтарлықтай легі АҚШ, Канада мен Мексикаға барады. Бұл мемлекеттер батыс жартышарындағы туристтік нарықтың барлық сегменттерінде көшбасшылық етуде. Американдық құрлықтағы әрбір сегізінше сапар іскерлік мақсатта болады. Латын Америкасы экономикасының дамуымен, іскерлік қатынастардың кенеюі мен орнығуына байланысты көптеген елдер іскерлік туризм нарығында өз орындарын мықтады, әсіресе Парагвай, Гватемала, Коста-Рика.

Оңтүстік-шығыс Азияда іскерлік сапарлар санының өскенін де көре аламыз: әрбір бесінші сапар іскерлік мақсатта, үштен бірі Сянган (Гонконг), Сингапур және Тайваньға тиесілі.

Соңғы кезде Африкада іскерлік туризмнің өте жоғары даму темпі Республика Конго, Зимбабве және Эфиопияда байқалған. Келушілер бойынша алғашқы орында Египет, Оңтүстік Африка және Марокко. Таяу

Шығыста негізгі адамдар легі мұнай өндіруші мемлекеттерге (мысалы, Сауд Арабиясына және т.б.), сонымен қатар Израиль мен Иорданияға барған.

Әйтсе де, Африка мен Таяу Шығыста, аймақтағы саяси жағдайға байланысты іскерлік туризм дамуы біркелкі емес. Соңғы бірнеше жылда Таяу Шығыстағы саяси жағдай шиеленісті, онымен қоса іскерлік туризмнің де жағдайы өзгерді. Сол себепті, бұл аймақтардағы дамуды болжау қиындау.

Іскерлік туризмнің көп үлесіне іскерлік сапарлар жатады, бірақ маңызды сегмент - интенсив-турларға тиесілі. *Luxury Travel* журналының мәліметіне сүйенсек, Еуропада отбасымен іскерлік сапарға аттану соңғы 5 жылда 30 % өскен. Конгрестер мен көрмелерге әріптестер тобымен аттанып (орташа 5 адамнан 8 адамға дейін), оның ішінде экскурсиондық, әлеуметтік және мәдени бағдарламалар іскерлік кездесу кестесімен және клиенттің бос уақытымен сәйкестендіріліп жасалады. Шамамен халықаралық іскери туристтердің 5-тен 1-і (немесе халықаралық туристердердің жалпы санының 1 %-ы) конгрестер мен конференцияға қатысу мақсатымен сапарға аттанады. Интенсив-туризм нарығында саяхаттың басыңқы түрі болып топтық туризм (10 туристтен аса) болып табылады. Оның үлесіне сапарлардың 60 % аса бөлігі тиесілі. Шамамен 30 % интенсив- сапарлар шағын топтар – 2-5 адам арқылы жүзеге асырылады. 10 %-ы жеке «мадақтау» сапарларға, ол марапатталған адамның өз отбасымен немесе достарымен саяхаттауына тиесілі [6].

Біздің ойымызша, жақын арада бұл құрылым елеулі өзгермейді. Бұрынғыдай келіссөздер жүргізу, келісімшарттар жасасу мақсатында жеке кәсіби сапарлар басым болады. Сонымен қатар, ұдайы қарқынмен интенсив-турлар мен көрме туризм дами береді.

Жалпылай алғанда, іскерлік туризм құрылымында динамикалық түрде интенсив-туризм мен конгресстік-көрмелік туризм түрлері дамуда.

Өткізілген зерттеу арқылы халықаралық туризм табыс құрылымындағы іскерлік туризм даму тенденциясының өсу үлесі туралы қорытынды жасауға болады. Бұл сол бағыттыәлемдік туристік қызмет нарығында негізгі және қосымша кәсіпкерлік формаларын дамыту үшін қызықтыратын бағыт болады. Басқа жағынан, жаһандану, интеграция, кооперация негізінде әлемдік экономиканы дамыту инновациялық концепциясы Ресейдің халықаралық туристік қозғалыста жақсы алғышарттар жасайды. Бұл дегеніміз, жаңа туристік бағыттардың, елдің макроэкономикалық көрсеткіштерінің өсуіне көмектесетін ішкі туристік нарық дамуына әкеледі.

Жоғарыда айтылғандар бойынша мынадай қорытындыға келуге болады. Іскерлік туризмнің заманауи даму деңгейінде туристік қызмет кешенінің қалыптасуы интенсив-туризм аясында жоғары сұранысқа ие. Интенсив-туризм түгелімен дерлік клиент қалауы бойынша туроператорлармен толықтырылып және өңделген туристік қызмет кешенінің негізінде құрылады.

Сондықтан, кәсіби туризмнің даму ерекшеліктерін зерттеу - халықаралық туризмнің болашағы зор бағыты ретінде ұлттық деңгейде өзекті және қажет.

ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

1 Россия станет одной из стран-лидеров туризма // Портал «Вояж». <http://www.travelpost.ru/>

2 Надим Зуауи. Генсек UNWTO ждет пятипроцентного роста мировой туриндустрии в 2012 году. – 31.01.2012 АСУАН (Египет). – РИА Новости www.marketing.spb.ru/mr/travel/business_travel_market.htm

3 WTTC (The World Travel & Tourism Council: Всемирный совет по путешествиям и туризму). Special-research: business-travel-research, 2011.

4 **Портна, К.** Бизнес отдыхает // Контракты. – 2006. – № 48. – декабрь. – с. 4.

5 Un wto tourism highlights, editio- 2011. www.e-unwto.org/doi/pdf/10.../978928441689

6 Euromonitor International (независимая компания, специализирующаяся в области международных стратегических исследований потребительских рынков). – Официальный сайт. www.euromonitor.com

7 **Казанцева, В.** Российский рынок делового туризма - шестой в мире. – М.: РИА.

Материал 07.12.2015 баспаға түсті.

Н. Е. Дабылтаева¹, В. Тогтамурат²

Влияние делового туризма на развитие туристского бизнеса

¹Новый Экономический Университет имени Т. Рыскулова,

²Академия «Қайнар», г.Алматы.

Материал поступил в редакцию 07.12.2015.

N. Dabylytaeva¹, V. Togtamurat²

Effect of business tourism on development of tourism

¹Turar Ryskulov New Economic University,

²Kainar Academy, Almaty.

Material received on 07.12.2015.

Современное развитие общества и экономики любого государства сопровождается активным подъемом в сфере делового туризма, поскольку деловой туризм считается наиболее развивающейся отраслью мирового хозяйства. Интенсификация деловых, культурных и научных связей сделала деловой туризм ведущим в мире. Определенные

перспективы в этом сегменте бизнес-туризма имеет и Казахстан. Стремительное развитие национальной экономики, ее интеграция в мировой рынок просто немыслимы без делового туризма. При этом нужно, чтобы он также развивался во всех направлениях. Это несет ряд позитивов, при этом деловые, культурные, научные связи становятся особенно тесными, и интенсивность их возрастает. Это имеет большое значение как в региональном, так и мировом масштабе.

The economy and tourism are directly connected with each other. The main objective is to form modern marketing strategy according to the international standards. Innovative development of the sphere of tourism – is a very long process, present also innovative services in the field of normative legal acts of the natural and legal entities regulated by the governments of states and the enterprises in the industry of tourism and travel. Kazakhstan's and foreign citizens in various tourist services give a wide range of opportunities for satisfaction of the needs of a modern highly effective and competitive tourist complex for economic development of branch and creation of legal mechanisms for ensuring quality of production and development of tourism as one of the most important questions.

УДК 658.5:721

**С. С. Донцов, Н. М. Шеримова, С. Н. Саденова,
А. Т. Султанов**

Павлодарский государственный университет имени С. Торайгырова,
г. Павлодар

ОСНОВНЫЕ ПРАВИЛА И СТРУКТУРА ОРГАНИЗАЦИОННО-ТЕХНОЛОГИЧЕСКОГО ПРОЕКТИРОВАНИЯ В СТРОИТЕЛЬСТВЕ

В статье рассмотрены основные правила и структура организационно-технологического проектирования в строительстве и определены важнейшие перспективные направления его совершенствования. Рекомендована рациональная система оценки эффективности проектных решений, их экспертизы, согласования и утверждения.

Ключевые слова: проектная документация, строительное производство, технологичность, обеспечение качества, экспертиза